

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. december 2013

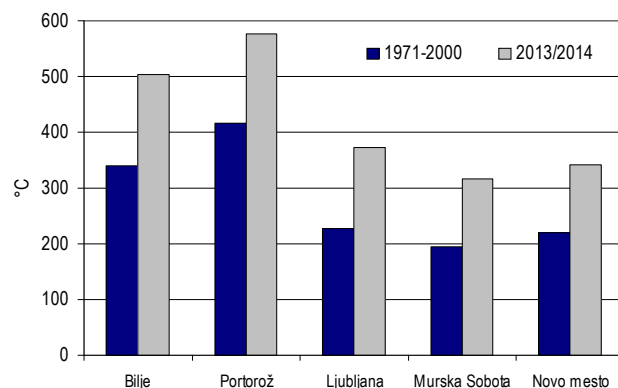
Že od oktobra dalje so temperature zraka previsoke za to obdobje leta. V prvi polovici decembra je bilo le nekaj dni hladnih, do konca meseca so spet prevladovali dnevi s previsokimi temperaturami zraka. Te so motile mirovanje ozimnih posevkov. Posevki so bili izpostavljeni tudi dodatnemu tveganju za uspešno prezimitev tudi zaradi odsotnosti zaščitne snežne odeje.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Prazniki so mimo, lučke ugašajo, novo leto je tukaj, zimo pa še kar čakamo. To je bil zaporedoma že šesti zelen božič, letos je bil ponekod tudi deževen, večinoma pa meglen. Glede na podatke iz obdobja 1981–2010 je verjetnost, da nas na božično jutro razveseli vsaj 10 cm snega, v nižinski Sloveniji večinoma le od 10 do 20 %. Kumulativne efektivne temperature zraka nad 5 °C so v trimesečnem obdobju od oktobra do decembra povsod po Sloveniji presegale dolgoletno povprečje za 120 do 165 °C. Povprečna decembrska temperatura zraka je bila med 0 in 3 °C, na Primorskem med 5 in 7 °C. Veliko je bilo megle, za nekaj sončnih žarkov se je splačalo povzpeti višje, kjer je bilo zaradi inverzije večinoma tudi topleje.

Do zadnjih dni v mesecu praktično ni deževalo, tako je skupna količina padavin močno zaostajala za dolgoletnim povprečjem. Razlike je bilo za 20 do 60 mm, pri čemer je najmanj padavin padlo na skrajnem severovzhodu in jugozahodu Slovenije. Obilno deževje je ob božiču zajelo predvsem severozahodno Slovenijo. V Bovcu so v treh dneh namerili 340 mm, v Lescah 140 mm, v osrednji Sloveniji ponekod do 70 mm. Večja je bila še količina padavin v okolici Ilirske Bistrice, namerili so 130 mm dežja. Meja sneženja se kljub obilnim padavinam ni spustila pod 800 m nadmorske višine.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2013 do 31.12.2013 v primerjavi s povprečjem

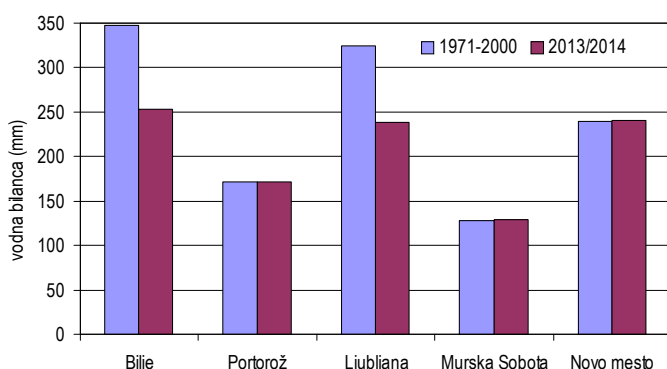
STANJE RASTLIN

Pretope vremenske razmere, ki so vztrajale že v novembru so prevladovale tudi v drugi polovici decembra. Izhlapenje je bilo času primerno nizko, v povprečju je v večjem delu države izhlapelo od 0,2 do 0,5 mm vode, le na Obali do 1,0 mm. Mesečna vsota izhlapele vode je bila 10 do 20 mm, na Obali do 30 mm, v hribovitih predelih pa nižja od 10 mm. Mesečna bilanca vode je bila v zahodni in osrednji Sloveniji pozitivna, na V in SV pa skoraj uravnotežena. Izjema je bila Obala, kjer so bile padavine manjše od količine izhlapele vode. Kumulativna zimska bilanca vode v večjem delu Slovenije ni bistveno odstopala od povprečja, razen ponekod v Z in osrednji Sloveniji.

V prvi polovici decembra je že kazalo na zimske razmere. Kar nekaj dni je bilo ledenih, ko je pod ničlo ostala tudi povprečna dnevna temperatura zraka. V drugi polovici decembra pa so več stopinj previsoke temperature zraka motile prezimovanje ozimnih posevkov, še posebno v dneh, ko so bile previsoke tudi nočne temperature zraka. Ozimni posevki so v takih primerih izgubljali odpornost za preživetje nizkih zimskih temperatur. Dodatno nevarnost je predstavljala tudi odsotnost snežne odeje, zaradi česar so bili posevki ves čas izpostavljeni temperaturnemu nihanju ob katerem je velika nevarnost trganja korenin in poškodb na razrastiščih. Na Vipavskem so bili posevki nekajkrat izpostavljeni močnemu vetru.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA

1.10.2013 - 31.12.2013 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

V površinskem sloju tal (do globine 5 cm) so bile prvo tretjino decembra temperature le malo nad ničlo, v drugi tretjini pa 2 do 4 °C nad njo. Med 18. in 20. decembrom se je ohladilo, da so temperature tal na izpostavljenih območjih padle pod 0 °C, površinski sloj tal je zamrznil, za en dan tudi na Goriškem. V zadnji tretjini decembra pa so bila tla spet pretopla za ta čas s povprečnimi temperaturami od 2 do okoli 5 °C, v toplejših predelih do 8 °C